

OPINIE SEPARATĂ,
expusă în temeiul articolului 27 alin. (5) din Legea cu privire la Curtea
Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și al articolului 67 din Codul
jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995

1. Prin Decizia nr. 51 din 2 mai 2023 a fost declarată inadmisibilă sesizarea nr. 104a/2023 privind controlul constituționalității textului „care sunt în exercițiul funcției” din articolul 15 alin. (2) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, depusă la Curtea Constituțională, la 7 aprilie 2023.

2. Curtea a admis că, în prezenta cauză, Consiliul Superior al Magistraturii era competent să sesizeze Curtea Constituțională (a se vedea DCC nr. 51 din 2 mai 2023, § 11).

3. Nu susțin această abordare din următoarele considerente.

4. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea trebuie să constate dacă aceasta este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept. Potrivit articolelor 25 lit. d¹) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d¹) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, Consiliul Superior al Magistraturii are competența de a sesiza Curtea Constituțională.

5. În conformitate cu prevederile articolului 122 alin. (1) din Constituție, **Consiliul Superior al Magistraturii este format din 12 membri**: șase judecători aleși de Adunarea Generală a Judecătorilor, reprezentând toate nivelurile instanțelor judecătorești, și șase persoane care se bucură de o înaltă reputație profesională și integritate personală, cu experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant, care nu activează în cadrul organelor puterii legislative, executive sau judecătorești și nu sunt afiliate politic.

6. Rețin faptul că la 4 aprilie 2023 a fost adoptată Hotărârea nr. 104/5¹ cu privire la sesizarea Curții Constituționale referitor la controlul constituționalității prevederilor articolului 15 alin. (2) din Legea nr. 947-XII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Cu **3 (trei) voturi pro și 1 (un) vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință s-a decis sesizarea Curții Constituționale.

7. În acest context, menționez că prin Decizia nr. 2 din 21 octombrie 2010 Curtea Constituțională a sistat procesul pentru controlul constituționalității unor prevederi din Codul electoral „pentru motivul că sesizarea nu ține de competența persoanei care a făcut-o” (a se vedea punctul 1 din dispozitiv). Curtea a constatat că sesizarea examinată a fost depusă de Primul-ministru, iar în ședința publică reprezentantul Parlamentului a contestat dreptul Primului-ministru de a sesiza autoritatea de jurisdicție constituțională. Curtea a reținut că, potrivit articolului 38 din Codul jurisdicției constituționale, unul din subiecții cu drept de sesizare este Guvernul. Conform articolului 97 din Constituție, Guvernul este un organ colegial și se compune din Prim-ministru, prim-viceprim-ministru, viceprim-miniștri, miniștri și alți membri stabiliți prin lege. Caracterul colegial al Guvernului rezidă în coparticiparea tuturor membrilor săi stabiliți de Constituție la procesul de luare a deciziilor, care se adoptă cu majoritatea voturilor. Din considerentele că Prim-ministrul este doar unul din membrii Guvernului, sesizarea Curții Constituționale ar

¹ <https://www.csm.md/files/Hotaririle/2023/05/104-5.pdf>

fi trebuit să fie o decizie asumată a întregului Guvern (a se vedea DCC nr. 2 din 21 octombrie 2010).

8. Subliniez faptul că în activitatea sa jurisdicțională de garantare a supremației Constituției, Curtea Constituțională utilizează termenii din Legea Fundamentală ca fiind concepte constituționale autonome, independente de orice definiție din legislația Republicii Moldova (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 27 din 13 noiembrie 2020, § 42).

9. Prin urmare, reieșind din faptul că, potrivit normei constituționale, Consiliul Superior al Magistraturii este format din 12 membri, iar chestiunea sesizării Curții Constituționale a fost examinată doar de patru membri, **nu pot constata îndeplinirea, în cauza examinată, a exigenței prevăzute de articolul 122 alin. (1) din Constituție referitoare la componența Consiliului Superior al Magistraturii.**

10. În baza acestor raționamente, consider că **Plenul Curții Constituționale trebuia să respingă sesizarea nr. 104a/2023** privind controlul constituționalității textului „care sunt în exercițiul funcției” din articolul 15 alin. (2) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii **pe motivul că nu este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept.**

Judecător al Curții Constituționale

Serghei ȚURCAN

2 mai 2023